

Mézeskalács

63. évfolyam • 2015. január • Ára 50 dinár

Köszöntő

Új év köszöntött ránk. Az új esztendő kezdetét ősidők óta a világon mindenhol megünneplik. Az új év rengeteg meglepetést tartogat mindenki számára. Ilyenkor sokan újévi fogadalmakat tesznek, ami nem csak a felnőttek kiváltsága. Te is elhatározhatod, hogy például kedvesebben viselkedsz a barátaiddal, szüleiddel, hogy mindennap elpakolod a játékaidat, vagy rendszeresen naponta kétszer fogat mosol.

Tudod-e, honnan ered az éjféltűzjárték és a durrogatás szokása? Úgy tartják, hogy a nagy zajkeltéssel el lehet üldözni a gonosz és rossz szellemeket, de egy egyszerűbb magyarázat szerint ez csupán a jókedv és a vidámság jele.

Mindannyian szoktunk álmodni. Néha valós álmunk vannak, de gyakran egészen különös, érdekes dolgokat látunk álmunkban. Le tudnád-e rajzolni, hogy mit álmoddtál? Ha emlékszel valamelyik

érdekes álmodra, próbáld meg lefesteni, vagy ha úgy tetszik, írd le a történetet, és küldd el nekünk.

Remélem, az idén is olyan szorgalmasak lesztek, mint tavaly, és annyi szép rajz érkezik a szerkesztőségünkbe, mint az elmúlt évben.

Kívánok sok vidám pillanatot, örömet, sok jó osztályzatot az új esztendőben!

Kriszti

Rajzpályázat

Februárra:

– Farsangi jelmezek, álarcok

Márciusra:

– Álmomban hol jártam...

– Tavaszhívogató

Szárnybontogató:

– Egy különös álom

– Mesék, versek

Fedőlap: Sütő Theodóra, 4. osztály, Jovan Mikić iskola, Szabadka

CIP – A készülő kiadvány katalógizálása
A Matica srpska Könyvtára,
Újvidék (Novi Sad)

ISSN 0352-6070
COBISS.SR-ID 16291074

Vajdaság
Autonóm Tartomány
kormányja

A Mézeskalács megjelenését támogatta:

BETHLEN GÁBOR
Alap

Szekeres László
Alapítvány

MÉZESKALÁCS – a legkisebbek irodalmi és foglalkoztató folyóirata ■ Megjelenik a tanévben havonta egyszer ■

■ Első szám: 1953 (mellékletként), 1954 májusa (külön lapként) ■ Alapító (laptulajdonos): **Magyar Nemzeti Tanács** ■ Kiadja: a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad (Újvidék), Szerbia ■ A Kft. igazgatója: **Ókrész Rozália** ■

■ A Magyar Szó napilap főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Nagy Magdolna** ■ A Mézeskalácsot szerkeszti: **Botza Gyarmati Krisztina** ■ Lektor: **Rajnai Anita** ■ Grafikai szerkesztő: **Buzás Mihály** ■ ☎ 021/475-400-8 ■ Leveleiteket a következő címre küldhetitek: **Mézeskalács, 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1.** ■

Kéziratokat és rajzokat nem örzünk meg és nem küldünk vissza

■ URL: <http://www.jopajtas.info>, e-mail: jopajtas.szerk@magyarszo.com ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya.
Tel/fax: 021/557-304 ■ e-mail (csak laprendelési ügyekben): plasma@magyarszo.com

■ Nyomtatja: Magyar Szó Kft. – FORUM Nyomda, Újvidék, felelős vezető: **Berta Zoltán** igazgató ■

■ Honlap-megjelenítés: www.tippnet.rs ■ Előfizetés egy évre 500 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■

Busa Enikő, 2. osztály, Péterréve

Jókedvű köszöntő

Tele a tarisznyám
tréfával, jókedvvel.
Csombékot kötök rá,
hogy el ne szökhessen.
Az új esztendőre
tartogatok kincsem.
Aki búval bélelt,
annak adok ingyen.
Gyertek, ti kesergők,
ez mind a tiétek.
Jószívvvel kínálom,
itt van hát, vigyétek!
Marad magamnak is,
nektek is jut bőven.
Legyen jó kedvetek
az új esztendőben!

Osváth Erzsébet

Népszokások

Január

(Boldogasszony hava – Télhónak – Fergeteg hava)

Január 1. – Újév

Régen szokás volt az újévi jókívánságok elmondása házról házra járva, amiért a háziak almával, dióval kínálták a köszöntőket.

Időjárásjósó:

Újév napján, ha csillagos az ég, rövid lesz a tél, ha piros a hajnal, akkor szeles lesz az esztendő.

Ha újesztendő napján szép, napfényes idő van, az jó esztendőt jelent.

Január 6. – Vízkereszt, avagy a háromkirályok napja

A karácsonyi ünnepkör zárása, és a farangi időszak kezdete.

Január 18. – Piroska napja

„Ha Piroska napján fagy, 40 napig el nem hagy!”

Január 21. – Ágnes napja

„Ha Ágnes hideg, engesztel Vince, hogy teljék a pince.”

Január 22. – Vince napja

Szép, napos idő esetén jó, ellenkező esetben rossz bortermést jósoltak.

Január 25. – Pál napja

E napot Pálfordulónak vagy Pálfordulásnak is nevezik.

Ha kisüt a nap, és előjön a medve, még negyven napig lesz hideg.

Ha tiszta idő van, akkor jó szénatermés lesz, ha szél fúj, akkor kevés lesz a széna.

Pálnak fordulása

Fél tél elmúlása.

Piroska napján a fagy

Negyven napig el nem hagy.

Ha fénylik a Vince,

Megtelik a pince.

A ködös január

Nedves tavasszal jár.

(népi mondóka)

Varjú károg, fú a szél,

Esik a hó, itt a tél.

Jaj, de nagyon hideg van

Ropog a hó alattam.

Vígan csúszik a kis szán,

Most örülünk igazán!

(mondóka)

Esik a hó, térdig ér,

A hóember mégsem fél.

Mitől félne? Nem fázik.

Kalapja van, nem ázik.

(mondóka)

Dúdoló

Országúton nagy a hó...

ré Kodály Zoltán - Csukás István

Or - szág - ú - ton nagy a hó, a ko - csi - nak so - se jó.
Domb - ol - da - lon nagy a hó, a szán - kó - nak ez a jó!

Országúton nagy a hó,
a kocsinak sose jó.

Domboldalon nagy a hó,
a szánkónak ez a jó!

Domboldalon fut a szán,
ez az öröm igazán.

Ha felborul az a szán,
hóba gurul fiú, lány.

Csukás István

Találós kérdések

Kizakadt egy nagy-nagy zsák, szerteszórja tartalmát.
Szeretik a gyerekek, tudod-e, hogy mi lehet?
(szeszalec)

Csap vagyok és csöpögök, mégsem szerel szerelő.
Télen láthatsz, ha fagy, embert házba terelő.
(deszaből)

Testvére harmatnak,
s hideg idő társa,
mert az ember őt csakis
télidőben látja.
(zúzmarra)

Siklik rajtam szánkók talpa,
víg csatákban vagyok labda.
(ot)

Mikor tél van, és a csizma hideg hóban topog,
Lecsúszik a domboldalról, rajta gyerkőc kuporog.
(okuzs)

Január

Amikor a Tél megrázza a szakállát, hullani kezd a hó a Földön. Január, a Tél középső fia, kisgyermek korában nagyon irigyelte ezért édesapját. Szeretne volna, ha neki is van valami hasonló tudománya, de ahhoz persze még mindenképpen kicsi volt, hogy szakállt növeszen. Mivel azonban ez a dolog annyira érdekelte, hogy emiatt rengeteget nyaggatta szüleit, apja megengedte, hogy segítsen megrajzolni a hópelyhek mintáját.

A kis Január az elején nagyon örült ennek a feladatnak, és rendkívül ügyesnek bizonyult; szebbnél szebb mintákat formázott a hópelyhekből. Sokan megcsodálták munkáit, és gyakran dicsérették ügyességét.

Hamarosan viszont úgy érezte, a sok dicséret ellenére is, hogy neki ez nem elég. Arra vágyott, hogy hatalmas virágokat rajzolhasson, óriási képeket komponálhasson. Fantáziája határtalan volt; lendületes, nagy íveket, ezernyi mintát, alakot képzelt maga elé, de hiába, mert ceruzájával csak apró csillagocskákat lehetett formázni, amelyekből csak kis hópelyheket tudott összerakosgatni. Így nem csoda, hogy egy idő után már cseppet sem élvezte a munkát, ráunt, mert szabadságra vágyott.

Volt Januárnak egy unokatestvére és egyben legkedvesebb játszópajtá-

sa: Március. Ő volt a Tavasz legidősebb fia. Neki panaszkodott egyszer munkája unalmasságáról a kisfiú, amikor is Márciusnak hirtelen eszébe jutott valami. Kotorászott egy darabig a zsebeiben, végül előhúzott egy ceruzát, pontosabban fél ceruzát, és odaadta Januárnak.

– Mit kezdjek én ezzel? – kérdezte csodálkozva a fiú. – Van nekem éppen elég ceruzám.

– Tudom – válaszolta Március mosolyogva –, de ez varázsceruza. Édesanyámé volt, de eltörött, és kidobta a szemétkébe. Én pedig kimentettem onnan, és most neked adom, mert lehet, hogy hasznát veheted.

– Azt mondd, hogy varázsceruza? – kérdezte Január csillogó szemekkel.

– Igen, édesanyám ezzel szokott szivárványt rajzolni az égre. Talán te is rajzolhatnál szivárványt vele, vagy bármi mást, hisz olyan ügyesen rajzolsz.

Január megköszönte és zsebre vágta a varázsceruzát, és csak este vette elő

újra, amikor a barátja már hazament. Egyedül szeretne volna kipróbálni, mert félt a kudarcától, és szégyellte volna magát, ha valami rosszul sikerül.

Kezébe fogta a kis ceruzacsonkot, és megpróbált vele szivárványt rajzolni az égre, amint azt nagynénje teszi, de hiába próbálkozott, nem járt sikerrel. Már éppen el akarta hajítani a haszontalannak tűnő eszközt, amikor észrevette, hogy a Földön, a házak befagyott ablaküvegein megjelent a szivárvány íve, pontosan úgy, ahogyan ő rajzolta.

Megörült a felfedezésnek, de nem volt benne biztos, hogy ez csakugyan az ő keze munkája, ezért gyorsan rajzolt egy kis virágocskát, és csodák csodájára, ez a kis virág is rögtön megjelent a házak ablakain.

„Nagyszerű – gondolta –, most végre szabadon rajzolhatok, amit csak akarok!” És valóban így lett. Egész éjszaka dolgozott, és reggelre, mire felébredtek a Földön az emberek, szebbnél szebb jégvirágok borították be ablaküvegeiket.

Ettől a naptól kezdve, a jégvirágok rajzolása lett Január kedvenc időtöltése, és mindenki, aki látta, nagyon meg volt elégedve munkáival.

Amikor a Tavasz meghallotta, hogy mi történt, megajándékozta unokaöccsét egy egész készlet varázsceruzával, hogy Január az ő ablakaira is tudjon mindig jégvirágot rajzolni.

Tóth Roland, 4 éves óvodás, Temerin

Tavalyi bogáncs

Ha Mazsola sétálni ment Egérkével, többnyire csak bosszankodott. Az a szemfüles Egérke ugyanis mindig talált valamit útközben: hol egy szép, csíkos gerletollat, hol valami színes kavicsot vagy ágacskát, aminek manóformája volt.

Mazsola sosem talált semmit. Persze, ha turkálhatott volna, ő is talált volna mindenféle csontot, gombot, üvegcserepet, rozsdás patkót, magokat, gyökereket. Ám ez a fagyos idő nem turkálásra való.

Egyszer azért Mazsolának is kedvezett a szerencse: az árokszélen tavalyi bogáncsot talált.

– Ide nézz, mi van nekem! – mutatta Egérkének büszkén.

Az meg csak fintorgott.

– Tavalyi bogáncs! Hiszen ez sem mire sem jó! Nem lehet belőle kosárcsót készíteni, ez csak szemét!

– Dehogyan szemét! – védte Mazsola a kincset. – Jó ez is valamire!

– De mire?

Mazsola körülnézett. Az ám, mire jó a tavalyi bogáncs?

Felettük lomhán szárnyalt el az öreg varjú. Mazsola megörült.

– Nézd csak, Egérke! Ha ezzel a bogáncsral megdobom Varjút bácsit, beleragad a tollába!

Úgy is lett! A bogáncsgombolyag puhán repült, s úgy megakadt a vén varjú tollai között, hogy az mit sem vett észre.

– Milyen ügyes vagy! – mondta Egérke elismeréssel. – Röptiben eltaláltad!

Mazsola dagadó kebelrel ment haza. Ott hon azonban kellemetlen meglepetés fogadta: Varjú bácsi ott ült a kályha mellett, szárnya tollán a bogáncsgombolyaggal.

„Ha tudtam volna, hogy hozzánk repül, nem dobtam volna meg bogáncsral! – riado-

zott Mazsola. – Mit szól majd Manócska, ha észreveszi?”

Ezek a gondolatok annyira elfoglalták, hogy köszönni is elfelejtett. Manócskának kellett rá figyelmeztetnie.

– Biztosan a hideg vette el a szavát – mondta a varjú. – Nekem is majd összefagyott a csőröm, míg idáig repültem. A szárnyamat meg még most sem érzem!

Azzal szétterítette szárnyát, hogy jól átjárja a tűzhelyből kiáradó meleg.

– Nini! – mondta Manócska. – Mi az a gubanc a szárnyadon?

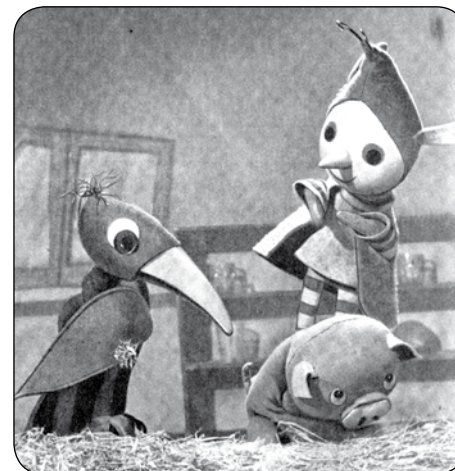
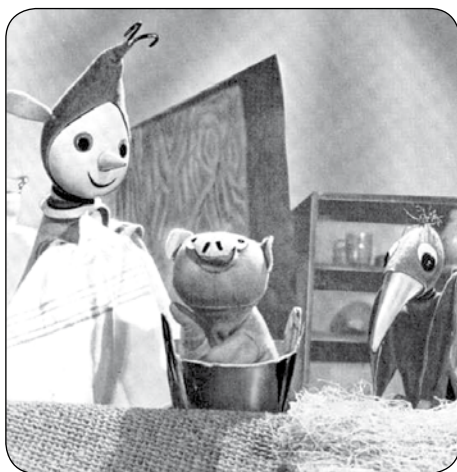
A vaksi varjú addig-addig nyújtogatta a nyakát, míg nem ő is felfedezte a tollai közé ragadt bogáncsot.

– No, még ilyen! – káromta bosszúsán. – Hát ez meg hol akadhatott a tollamba?

– Valószínűleg a réten. – mondta Manócska, a varjú azonban tiltakozott:

– Nem, dehogy, a réten le sem szálltam, siettem, hogy mielőbb ideérjek. Hernyó legyek, ha ezt a bogáncsot nem úgy dobták rám!

– Kik? – kérdezte Manócska tágra nyílt szemmel.

– Kik? Hát várj csak... Ha jól meggondolom, más nem tehetett, csakis azok a garázda mókusok ott az erdőszélen!

– Lám, az meglehet – vélte Manócska. – Azok mogyoróhéjjal is szoktak hajigálódzni.

– A mogyoróhéj is rendetlenség, hanem ez a bogáncs, ez már kimondott szemét! És szeméttel hajigálni engem, tisztességben megöregedett varjút!

Manócska összecsapta a kezét.

– Micsoda időket élünk! Hogy ilyen megeshet! Szörnyűség, igazán szörnyűség!

– No de nem hagyom annyiban! – hangoskodott a varjú. – Hideg ide, hideg oda, most azonnal szárnyra kelek, és berepülök egyenesen a Futrinka utcába, a Csőr szerkesztőségébe! Ott teszek panaszt, ott én!

– Hát bizony – helyeselt Manócska –, az ilyen haszontalan népség megérdemli, hogy kiszkeresszék!

A varjú tűzbe vágta a bogáncsgombolyagot, és miután Manócskától elbúcsúzott, az ajtó felé indult. Ott azonban Mazsolába botlott.

– Hát te miért kucsolsz itt a küszöbön? – nézett rá meglepődve.

– Jaj, Varjú bácsi! – szepegett Mazsola. – Ne tessék a mókusokra panaszt tenni!

– Még pártolod őket? – háborodott fel a varjú. – Azt a szeméthajigáló, garázda társaságot?

– Bizony, Mazsola, ne szólj bele abba, amihez nem értesz! – figyelmeztette Manócska is Mazsolát.

– De ehhez értek, Manócska!... Tudom, hogy nem a mókusok dobták meg Varjút bácsit! – sírta el magát Mazsola.

A varjúnak tátva maradt a csőre.

– Nem a mókusok? Hát akkor ki?

– Valaki más – felelt Mazsola olyan halkán, mint az egércincogás. A vén varjú nem is értette.

– Tessék? – hajolt le Mazsolához kíváncsian. Manócska azonban, aki jobban hallott, no meg Mazsolát is közelebbről ismerte, közbelépett:

– Én már tudom, ki volt a tettes, Varjú koma! Majd beszélék a fejével, s biztos vagyok benne, hogy még egyszer nem fog bogáncsot hajigálni a tollaid közé!

No, ebből már a vén varjú is szót értett. Rá hunyorgott Mazsolára, megsuhintotta kicsit a szárnyával, azután kiröppent az ajtón.

Nagy-nagy csend maradt utána. Olyan nagy csend, hogy Mazsola mukkanni sem mert. Csak nézett ijedten Manócskára. Az meg odament hozzá, és egy kemény barackot nyomott a feje búbjára.

– Ha még egyszer ilyen hallok rólad, nem engedlek el többet sétálni – mondta szigorúan –, sem Egérkével, sem mással!

Mazsola lehajtotta a fejét. És egyszer csak Manócska simogató kezét érezte a tarkóján. Csodálkozva nézett fel. És mikor látta, hogy Manócska mosolyog, nem tudta, mit is gondoljon.

Manócska sietett megmagyarázni neki.

– A barackot a bogáncshajigálásért kaptad – mondta Mazsolának. – A simogatást pedig azért, mert nem hagytad, hogy a te turpisságodért mások szoruljanak.

Bálint Ágnes: Mazsola mesék

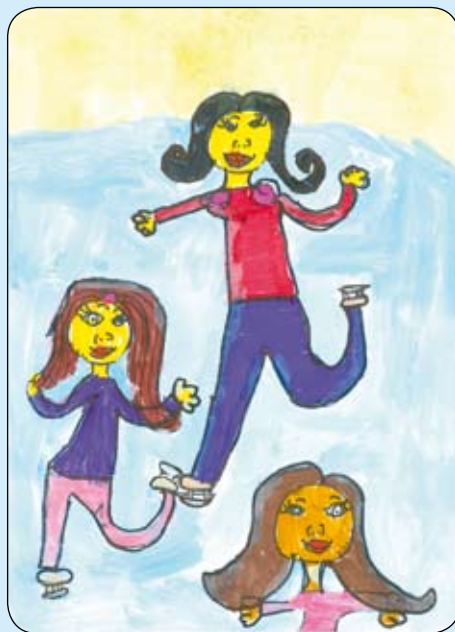
Korcsolyázó

Sík jég,
Sík jég,
Zsivajog a
Víg nép.
Korcsolyára,
Fakutyára,
Uccu, ki a
Jég hátára!
Hú! Hogy
Szállunk,
Le se ér a
Lábunk,
Sikogatva suhanunk –
Zsupsz!
Fenekre csücsültünk.

Sarkady Sándor

Kovács Bojan,
1. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Kávai Renáta,
1. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Szánkózás

Karján seprű, fején kalap –
ki lehet e mókás alak?
Hóból van a keze, lába,
hógolyó a hasikája.

Ott álldogál az udvaron,
a csillogó fehér havon.
Ránk mosolyog, kacsint egyet.
Mintha szólna: gyorsan gyertek!

Felvenni a sapkát, sálat!
A babázás estig várhat.
Szót fogadunk, s már szaladunk.
Könyvet, babát hátrahagyunk.

Alaposan felöltözünk,
hógolyót gyúr fürge kezünk.
Viszünk szánkót, meleg teát,
futunk is az udvaron át.

Dombok, lankák minket várnak,
örülünk a havas tájnak.
Szánkónk siklik, sebesen száll,
fürgébben, mint a kismadár.

Csúszkálunk a domboldalon,
versenyt siklunk a friss havon.
Bálint, Panna, kicsi Kató,
szánkón siklunk, ez csuda jó!

Mentovics Éva

Faith Zsófia, 2. osztály, Széchenyi István iskola, Szabadka

A szánkó

Kegyetlen hideg tél volt, azóta sem tudok hozzá foghatót. Fenéig befagyott a patak, a verebek megdermedve hullottak le a fákról, a háztetőről olyan vastag jégcsapok meredeztek, hogy kővel is alig bírtuk őket lehajigálni. Először a báránybőr sapkákat vagdostuk hozzájuk, de ezzel nem sokra mentünk. A fülünk megfázott, a sapka a tetőn maradt, s ami a legnagyobb baj volt: a jégcsap sem esett le.

Még jobban szerettünk a hóban játszani. Akkorra hó volt, hogy alig látszottunk ki belőle, ástunk is benne akkora barlangokat, hogy akár a medvék királya ellakhatott volna bennük. Persze a medvének több esze volt, mint hogy hópalotában lakott volna. Nem is fagyott el sem keze, sem lába, mint nekünk.

Legkülönb multság mégis csak a szánkázás volt. Szomszédunkban lakott a bíró. A bíró csináltatott a fiainak olyan szánkót, hogy annál szebb még nem volt a világon. Még most is sokszor álmodom vele így tél idején. Kőrifából volt a talpa, diófából a karja, az ülése lószőrvánkos, beterítve bársonyposztóval, a lábtakaróján bolyhos szőnyeg. Be volt festve

az egész szép pirosra, tán a kötele is selyemből volt.

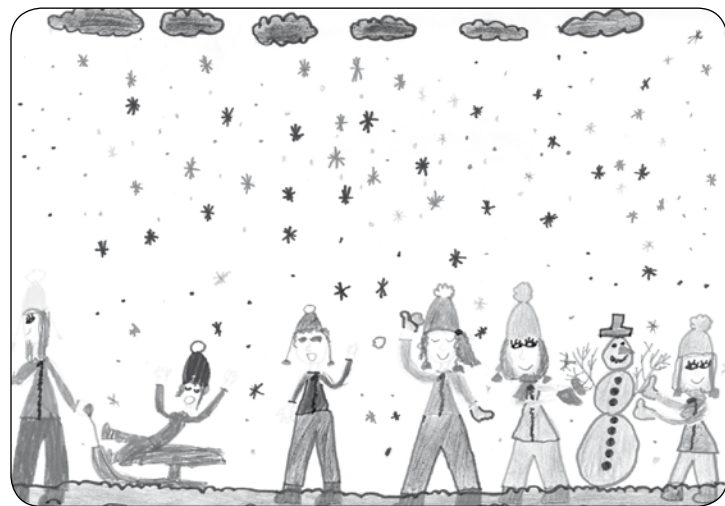
Megvolt a mesés szép szánkó, de nem volt, aki húzza. Nagy úr volt akkor Bíró Pali is, Bíró Gyuri is, mind a kettő csak húzatni akarta magát. Engem fogtak be, meg egy másik szegény gyereket, a Favágó Jánoskát.

– Egyszer ti húzzátok, máskor mi ülünk benne – biztattak a bíró fiai.

Bántuk is mi a csúfolódást, csak hogy hozzáférhettünk a szánkóhoz. Gyuri, Pali elnyújtózkodtak nagyurasan a puha ülésben, mi ketten nyakunkba akasztottuk a cifra istrángot, szél sem érhetett a nyomunkba aztán. Meg sem álltunk az ötödik fordulóig, ott is csak lélegzetet venni.

Így tartott ez egy hétig, hanem Favágó Jánoska már akkor olyan búsan lógatta a fejét, mint egy igazi ló. Meg is kérdezte tőle a kisebb gazdánk, a Bíró Pali, hogy tán kevesli az abrakot?

– Szeretnék már egyszer én is beleülni a szánkóba – motyogta félősen Jánoska –, csak egyetlenegyszer, csak egyik saroktól a másikig!

Mészáros Emese
1. osztály,
Gligorije Popov
iskola, Kisorosz

Bíró Gyuri nevetve csördítette meg fejünk fölött a pántlikás ostorát:

– Mást nem kívánnál, kis rongyos? Nem olyan gúnyához csinálták ezt a szánkót, mint a tied.

Pali még jobban rákiáltott:

– Örülj, hogy húzhatod. Gyí, Szellő, gyí Bogár!

Összenéztünk Jánoskával, s akkorát ránéztünk a szánkón, hogy mind a két gazdánk kigurult a hóra. Olyat hemperedtek, hogy öröm volt nézni, ámbátor igyekeztünk elhordani az irhát.

Hanem aztán megbántuk, amit tettünk. Másnap majd meghasadt a szívünk, mikor a bíró fiai elszánkáztak a ház előtt. Most már a Szabó Gergőék húzták őket.

Ekkor énnekem egy gondolatom támadt:

– Jánoska, van egy hatosod?

– Volt tavaly, de labdát vettem rajta.

– Tudod mit, Jánoska? Ha neked is volna egy hatosod, nekem is, vennénk rajta szánkót.

Másnapra kerítettünk pénzt. Én a Csacsadér vargától kaptam, mert segítettem neki kivinni a csizmákat a piacra, Jánoska meg eladta a labdáját meg a márvány golyóját meg a bicskáját a molnáriásnak.

Délután lementünk a szenesboltba, vetünk a pénzünkön egy szenesládát. A ládát félig megraktuk szalmával, a fenekére szögeztünk két gyalult deszkát, kerítettünk egy ruhaszáritó kötelet, s azt ráerősítettük a láda két oldalára. Megvolt a szánkó.

Biz az nem egészen olyan volt, mint a bíró fiaié, de éppúgy csúszott.

Az udvaron próbáltuk ki, mert az utcára szégyelltünk kimenni a másik szánkó miatt.

Hanem az udvar kicsi volt.

Megegyeztünk, hogy kimegyünk a falu végére, ahol senki sem lát. Közökon, zigzug utcákon bujkáltunk kifelé, hogy ne találkozzunk a bíró fiával. Fújt a szél kegyetlen, sodorta a tetőről az arcunkba a havat, de nem törőd-

tünk vele. Csak arra gondoltunk, hogy milyen jó lesz szánkóba ülni. Először Jánoska ül bele, én elhúzom a kis erdőig, ő meg engem vissza. Jaj, istenem, de jó lesz!

Kiértünk a falu végére. Az utolsó ház a Kati nénié volt, az öreg koldusasszonyé. Rogyott kis szalmás kunyhó, sem udvara, sem kerítése. Most csupa hó és jégcsap az egész kunyhó, csupa dér még az ajtókilincs is. A Kati néni kutyája, a szegény Morzsa, ott nyöszörgött a küszöbön.

– Megállj, Ferkó – mondja a Jánoska –, eresszük be ezt a szegény kutyát, mert megveszi idekint az isten hidege. Az öregasszony bizonyosan alszik.

Belöktük az ajtót, a Morzsa csaholva szaladt előre.

Kati néni ott gubbasztott a vackán, elkéült orcával, dideregve vékony kendőjében. Olyan hideg volt odabent, hogy még a tűzhely sarkait is kivirágozta a dér.

– Nem égett ebben a tűz, lelkeim, már három nap óta. Sem egy marék szalmám, sem egy gyújtat fám. Majd megfagyok, lelkeim – sóhajtozott az öregasszony.

Jánoska rám nézett, én meg őrá. Előhúzta a sarokból a baltát, kiment, csattogott, pattogott odakint: fölvágt a tűzrevalónak a szánkót.

Kisvártatva hatalmas tűz lobogott a kunyhóban. Égett a szánkó. A mi szánkónk, amelyikbe egyszer sem ültünk bele.

A szánkódarabok piros lángja hosszú csíkokban táncolt a falon, amely mintha sírt volna örömeiben, ahogy a dér leolvadt róla. Az öreg koldusasszony orcája is színesedni kezdett. Ahogy ránk vetette háládatos tekintetét, a mi szívünkben is valami melegség támadt. És egyszerre megsajnáltuk a gazdag bíró fiai, akik érzik, hogy milyen jól esik repülni a szánkón, de nem tudják, milyen jól esik jót tenni a szegényekkel.

Tizenketten a postakocsin

Csikorgott a fagy, szélcsend volt, a tiszta ég csupa csillag.

– Bumm! – ágyúlövés köszöntötte az új esztendőt; Szilveszter éjszakája volt, és tizenkettőt kongattak a toronyban.

– Tra-ra! Tra-ra! – zengett a kürt. Jókora postakocsi állt meg a városkapu előtt. Tizenkét utasa volt, többen nem is fértek volna el benne.

– Éljen! Éljen! – hangzott ki a vidám köszöntő a házakból, ahol teli poharak csendültek össze az új esztendő tiszteletére.

– Boldog új esztendőt! Jó szerencsét, egészséget, takaros kis feleséget! Baj, bosszúság elkerüljön az új esztendőben! – kívántak egymásnak szerencsét az emberek.

Rázták egymás kezét, öszszekoccantották poharukat, hogy csak úgy csengett. Javában folyt az ünnepi vigasság, amikor a postakocsi tizenkét utasával megállt a városkapuja előtt.

Ugyan kiket hozhatott? Az utasoknak rendben volt az útlevelük, málhával érkeztek, még ajándékot is hoztak nekem, neked, mindenkinek a

városban. Kik lehetnek, s mit hoztak nekünk?

– Jó reggelt! – köszöntötték a kapu őréit.

– Jó reggelt! – felelte az, mert az óra már elkongatta az éjfelet. Aztán megkérdezte az első utast, amikor kilépett a kocsiból: – Mi a neve? Mi a foglalkozása?

– Nézd meg az útlevelemben! Tudsz olvasni! – felelte az első utas. – Én: én vagyok! – szép szál legény volt, prémes bekecset, prémmel bélelt csizmát viselt. – Az vagyok,

akiben annyian reménykednek. Látogass meg holnap, újévi ajándékot kapsz tőlem. Rézpénzt meg ezüstpénzt hajjigálok az emberek közé, bálokat rendezek, harmincegy bált, ennyi éjszaka áll rendelkezésemre. A hajóim jég közé fagytak, de a szobámban jó meleg van: Kalmár vagyok. Január a nevem.

Nyomban utána a második utas szökkent le nagy vidáman a postakocsi hágcsóján, álarcosbálok, komédiák, táncos multságok fő-fő meste-

re. Nem volt nála egyéb, csak egy nagy hordó.

– Ebből a hordóból ugranak majd ki farsangkor a jókedv ördögei! – kiáltotta. – Mert mulatni akarok meg mulattni, amíg tart az élet, mert az egész családból az én időmet szabták a legrövidebbre. Csak huszonnyolc napom van. Talán megtoldják még egy nappal, de az sem sokkal több. Éljen a vígság!

– Tilos a csendháborítás! – intette rendre az őt.

– Nekem ugyan nem tilos! – kiáltotta hetykén az utas. – Karnevál hercege vagyok. Február a nevem.

Előbukkant a harmadik utas is. Ösztövé legény volt. Ínséges formájú, mint a börtönosa. Időjóslással foglalkozott, s az bizony nem valami zsiros hivatal. Nem volt rajta egyéb dísz, csak egy kis ibolyacsokor a gomblyukában; de nagyon apró ibolyákból.

– Március, hopp! – kiáltott rá a negyedik, aki nyomban utána lépett ki a kocsiból, és meglökte az előtte állót. – Ugorj be az őt szobájába, jó puncsot főztek ott, érzem a szagát! – De ez a negyedik csak lódított, áprilist akart járni a társával, így mutat-

kozott be az őt. Bolondos legénynek látszott, olyanak, akinek több az ünnepnapja a munkás napjánál. – Föl-alá táncol a kedvem! – rikkantotta. – S ahogy a kedvem tartja, eső esik, vagy nap süt. Sír az egyik szemem, nevet a másik, ezt csinálják utánam! Csupa nyári ruha van a ládámban, de nem vagyok bolond, hogy fölvegyem! Itt vagyok! Tavasz lakcipőben, de téli kesztyűben megyek sétálni vasárnap.

Nyomában egy hajadon libbent le a kocsiról.

– Május vagyok! – mutatkozott be. Bükkfalevél színű selyemruhát viselt, kökörccsin koszorút a hajában; szagosmüge illata áradt a ruhájából olyan erősen, hogy az őt el-tüsszentette magát. – Egészségére! – mosolygott rá a hajadon. Ó de gyönyörű szép volt! Énekelni is, de nem a színházban, hanem kinn a zöld erdőben, a maga gyönyörűségére.

– Most jön a menyecske! – kiáltották, s lesegítették az ifjú Június asszonyt a kocsihágcsón. Szép, sudár teremtes volt, rátarti és fürge mozgású. Látszott rajta, azért jött a világra, hogy munkára tanítsa az álomszuszékotokat. De lakomát is adott, méghozzá az esztendő leghosszabbik napján, hogy vendégeinek ideje legyen a sokféle jót elfogyasztani. Járhatott volna a maga

Tizenketten a postakocsin

hintaján is, de postakocsin döcögött a társaival, ezzel is mutatva, hogy cseppet sem gögös. Különben sohasem utazott egyedül: mindenüvé elkísérte öccse, a Július.

Piros arcú legény volt ez a Július, szalmakalap hetykélkedett a fején. Kevés málhája volt, nem is jó a nagy melegben sokat cipelni, csak fürdősapkáját meg úszónadrágját lóbálta a kezében.

Aztán az anyja következett, Augustus asszonyság. Ez aztán ügyes asszony volt! Gyümölcsöt árult, halastavai voltak, érett kalászú gabonaföldjei. Széles szoknyájában szaporán jött-ment, csak úgy égett a kezében a munka, maga hordta a kancsót a mezőre az aratóknak. – Arcod verítékével szerzed a te kenyeredet! – ez volt a jelszava.

De az aratóünnepen aztán nem sajnálta a jókedvet a munkásembertől.

Utána egy férfi lépett ki a kocsiból, festőféle volt, a színek mestere: Szeptember. Ha akarta, vörösre, aranyosra, barnára festegette az erdő minden zöld levelét. Munka közben fekete rigók hangján fütyörészett; ráérős idejében komlósört erjesztett, mert ehhez is értett. Egy festékesdoboz meg egy nagy ecset volt minden útipoggyásza.

Földesúr formájú bátyja

követte a sorban; most is a szántás-vetés járt az eszében, egyre azon törte a fejét; elvetett-e mindent idejében. De a vadászat örömeiről sem feledkezett meg: vadászpuska csöve meredt Október uraság válla mögött, vadászkutya szökdelt a sarkában, dió csörgött-zörgött a tarisznyájában. Temérdek málhája volt, még egy újfajta ekét is hozott magával. Egyre csak a földről beszélt, de alig lehetett érteni a szavát bátyja hangos prűszkölésétől meg krákogásától.

Olyan náthás volt ez a szegény November, hogy lepedőt használt zsebkendőnek, de még így, betegen is el kellett kísérnie a béreseket az új helyre, ahová beszegődtek. Azzal vigasztalta magát, hogy majd kigyógyul a meghülésből, ha fát fűrészelt – mert egy fatelep fűrészkestere volt. Estelente fakorcshályakat faragcsált a parasztyerekeknek, mert tudta, hogy hamarosan szükségük lesz rá.

Utolsónak az öreg December anyóka kászálódott le a kocsiról. Parazsaszemeket hozott a kezében, mégis didergett. De a szeme fénylett, mint két tiszta csillag. Másik kezében virágcserep: egy zsenge kis fenyő zöldellt benne. – Ezt mindenüvé ma-

gammal viszem – mondta. – Ápolom, gondozom, hogy karácsonyig nagyra nőjön, és színes gyertyácskák, aranyalmák, bábuk teremjenek az ágain. Akkor alá ülök magam is, előveszem a meséskönyvemet, és mesélek belőle a gyerekeknek. Azok csendben ülnek, hallgatnak, de a karácsonyfa ágain meglevenednek a bábuk, a kis viaszangyal a fa csúcán meg rázza aranyporos szárnyát, s leröppen a gyerekekhez, megcsókolja őket.

– No, mehet a kocsi tovább! – kiáltott a városkapu őre. – Megvan mind a tizenkét utas. Jöhet a következő postakocsi!

– Előbb ezt a tizenketőt bocsátjuk be a kapun – mondta a városkapitány. – Lépienek be sorra, egymás után! Az útleveleik itt marad, egy-egy hónapig érvényes mindegyik. Tessék belépni, Január uraság!

A Január nem kérette magát.

Majd jövő ilyenkor elmondom, mit hozott nekem a tizenkét utas; nekem, neked, mindnyájunknak. Most még nem tudom, s azt hiszem, nem tudják ők maguk sem, mert különös időket élünk.

Hans Christian Andersen
Tóth Gábor illusztrációja

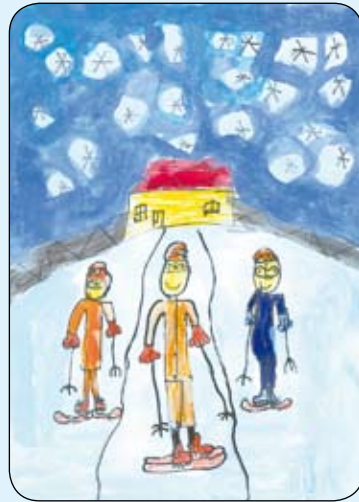
Színezd ki!

Téli sportok

Ubori Petra
1. osztály,
J. J. Zmaj iskola,
Szabadka

Varga Péter
1. osztály,
J. J. Zmaj iskola,
Szabadka

Diselity Viktória
2. osztály, Kizúr István iskola, Szabadka

Kocsis Szürke Antónia
3. osztály, Csokonai Vitéz Mihály iskola, Felsőhegy

Csiszár Tamás
2. osztály

Nagy Edina
3. osztály, Október 10. iskola, Horgos

Téli sportok

Sütő Valentina
1. osztály,
J. J. Zmaj iskola,
Szabadka

Virág Anna
1. osztály,
Ady Endre iskola,
Kishegyes

Szakáll Hargita
1. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Kujundzity Tifani
1. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Szőke Vivien
3. osztály, Október 10. iskola, Horgos

Ország Albert
4. osztály, Jovan Mikic iskola, Szabadka

Szárnybontogató

A két okos csacsi (Mese képsorról)

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer két csacsi. A gazdájuk egymáshoz kötözte őket.

Volt nekik két külön táljuk, ami telis-tele volt szénával. Mindkettőjük nagyon éhes volt. Elkezdtek veszekedni, hogy először melyikük egyen. Az egyiknek az ötlete támadt, hogy először közösen megeszik az egyik tál szénát, majd a másikat.

Így is tettek. A végén mind a ketten jóllaktak. Itt a vége, fuss el véle!

Szakáll Hargita

Egyszer volt, hol nem volt, volt két csacsi. Össze voltak kötözve. Húzogatták egymást. Ha az egyik akarta enni a tájból szénát, a másik nem bírta.

A vita után aztán megbeszélték, hogy először megeszik az egyik tál szénát, aztán a másikat.

Így is lett. Nem veszekedtek tovább, hanem jóllaktak.

Gabrić Tímea

Két csacsi sétált összekötve. Mit látnak? Két kosár szénát.

A két kosár szénához nem tudtak hozzájutni, mivel össze voltak kötve egy kötéllal, s mindketten másik kosárból akartak enni.

Ekkor a két szamar úgy döntött, hogy először az egyik kosár szénát eszik meg, utána a másikat.

Mint ahogy a közmondás is mondja: Többet ésszel, mint erővel.

Sütő Valentina

1. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Karácsony

Elérkezett a szenteste. Ági néni és a gyerekek földíszítették a karácsonyfát. Joli néni halat süttött. Judit néni diós és mákos kalácsot készített. Mindenki kivette a részét a munkából. Amikor befejezték az ünnepi készülődést, körbeállták az asztalt, imádkoztak, majd jóízűen fogyasztani kezdték Joli néni vacsoráját. Vacsora után bementek a szobába, és észrevették, hogy az angyal elhozta a várva várt ajándékokat. Mindenki kibontotta a sajátját. A gyerekek nagyon örültek a meglepetésnek. Ági néni, Joli néni és Judit néni egy-egy pohárkészletet kaptak. Az apukák számára telefont rejtett a csomagolás. Éjfélkor békésen gyönyörködtek a tűzijátékban. Késő este volt, amikor lefeküdtek. Ez a gyönyörű karácsony a család minden tagjának örök emlék maradt.

**Dudás Zsófia, 2. osztály,
Széchenyi István iskola, Szabadka**

Riport egy mesehőssel

Egy nap álomban elutaztam Meseországba, és megkerestem Jancsit és Juliskát.

– Balázs vagyok, Oromról jöttem. Hogy éltek most? – kérdeztem.

– Gyönyörű, szép házban lakunk Juliska, édesapám és én – válaszolta Jancsi.

– Jártok iskolába?

– Igen, a testvéremmel iskolába járunk. Mire hazaérünk, apukánk finom ebédet főz. Néha még tortát is süt – felelte a fiú.

– Féltél-e, mikor egyedül maradtatok az erdőben?

– Féltém egy kicsit, de Juliska jobban.

– Finom volt-e a boszorkány mézeskalácsháza? – érdeklődtem kíváncsian.

– Finom volt, főleg a tető, mert az csokoládéból volt.

– Hogyan csapott be benneteket a gonosz boszorkány?

– Fáztunk és éhesek voltunk. Nem vettük észre a gonoszszágot.

– Mit csináltak a banyával?

– Juliska félt, hogy meghalok, ezért a nénit a kemencébe lökte.

– Mi történt a boszorkány házával?

– Megettük.

– Örülök, hogy jól vagytok, most már haza kell mennem. Szia, Jancsi!

– Szia, Balázs! Jó utat!

Kalmár Balázs

4. osztály, Kis Ferenc iskola, Orom

Jégfirka

Befagyott a pocsolya,
tipeg-topog Zsuzsika.
Befagyott a tó is,
dermed a folyó is!

Felkötötte Orsolya,
hadd csússzon a korcsolya!
Kiri-kori korcsolya,
csíkot karcol, nem csoda!

Csík kanyarul csík után,
így telik a délután.
Tele a jégirka,
kész már a jégfirka!

Tóthárpád Ferenc

Szabó Dianna, 2. osztály, Október 10. iskola, Horgos

Téli sportok

Sportolni minden korosztály szeret. Vanak, akik a pihentető sportokat kedvelik, mások inkább az aktív vagy versenysportot. A sok mozgás egészségessé teszi az embereket.

Jégkorcsolya

Nagyon kecses és szép téli sport a jégkorcsolya, melyet műjégpályákon űzhetünk, és ha az időjárás kegyes hozzánk, rámerészkedhetünk egy-egy nagyobb befagyott tóra is.

Megkülönböztetünk műkorcsolyát, gyorskorcsolyát és hokikorcsolyát.

Síelés

A téli sportról elsőre mindenkinek a síelés jut az eszébe, hiszen ilyenkor, télen ez a leg-

kedveltebb és a legnagyobb szabadságot nyújtó sport, amely a test majdnem minden izmát egyenletesen megmozgatja, és nagyon kellemes a hófedte hegyekbe ellátogatni. Ilyenkor egyszerűen csodálatos a tájkép, a hófedte hegyek és az óriás fenyők látványa lenyűgöző, fent a hegyekben pedig a levegő nagyon tiszta. A síelés rendkívül dinamikus, nagyon egészséges sport, ám előtte nagyon fontos a bemelegítés, mert a térdízület könnyen megsérülhet. Norvégiai sziklarajzok tanúsítják arról, hogy az emberek már a kőkorszakban is síeltek.

Szánkózás

A gyerekek talán egyik legkedveltebb téli sportja a szánkózás, mely nagyon szórakoztató, amellyel igencsak megmozgatja a testet, hiszen a lejtő aljáról mindig fel kell mászni a domboldal tetejére, hogy ismét lecsúszhassunk. A szánkózás elsősorban a gyermekek sportja, de a téli olimpiákon is találkozunk vele, valamint a zárt, sokszor többszemélyes szánnal, az ún. bobbal.

Snowboard

A XXI. század sportjának is tartott snowboard kifejezés magyarul hódeszkázást jelent. A mindössze 40 éves múltra visszatekintő sportág ennek ellenére az egyik legnépszerűbb téli „csúszás” lett.

Jégkorong

A fiatalabb korosztály csapatjátéka és téli sportja a jégkorong, ahol minden felgyülemlett energiát és idegességet könnyen levezethetnek a sport kedvelői. Akár szurkolóként, akár játékosként vagyunk is jelen, mindenképpen feledhetetlen élmény és feszültségoldó sport.

Hegymászás

Komolyabb és embert próbálóbb téli sport a hegymászás, mely szerelmesei minden évben kisebb-nagyobb csoportokban útra kelnek a mindig fordulatokkal teli és izgalmas túrára.

Monosí

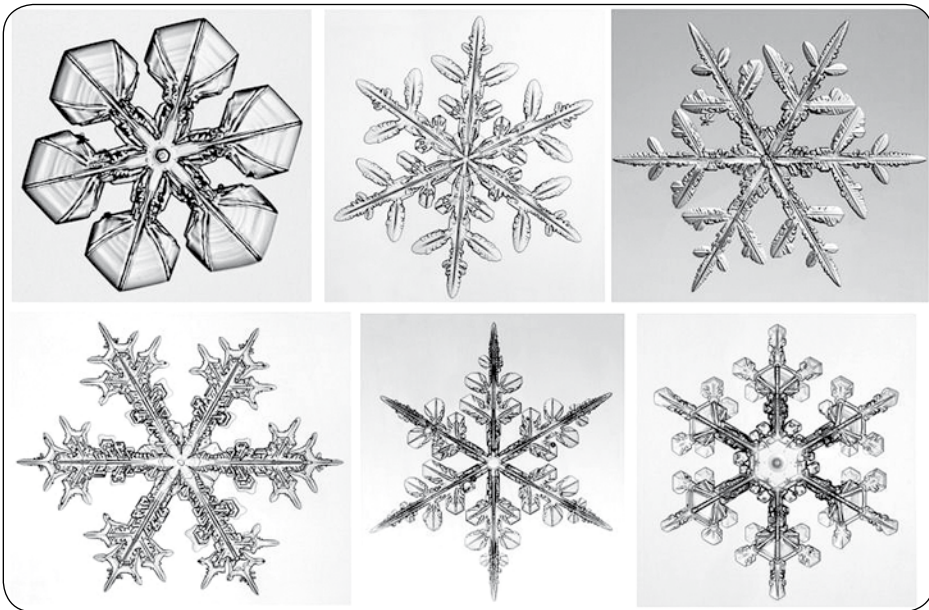
A monosí már a snowboard megjelenése előtt elkezdett fejlődni, de a snowboard megjelenése szinte teljesen visszaszorította ezt a különleges téli sportot. A léc egy darabból áll, akár egy snowboard. A hódeszkával ellentétben azonban itt nem keresztben állunk a lécen, hanem ugyanúgy, mint egy lesikló sín – hosszában.

Tudod-e?

Miért legyünk sokat szabad levegőn?

A szobában vagy a városi utcákon a levegő nem tiszta és nem egészséges. Hogy egy gyerek jól fejlődjön, sok tiszta levegőnek kell a tüdejébe és a szervezetébe jutnia. Ha már a nap egy részét rossz levegőn tölti, legalább a szabadidőben legyen minél többet a parkban, játszótéren. Ahhoz, hogy minden szervünk egészséges, erős legyen, minden részünket használni kell. Az izmainkat, a testünket mozgással fejlesztjük, ügyesítjük, erősítjük.

Csodálatos hópehelyek

Gondolkodtál-e már azon, vajon miből jön létre ez a fehér, jéghideg kis pehely, hogyan nézne ki, ha felnagyítanánk? Csupán egy tömör szöszmőszhöz hasonló valami vagy egy

Szállingó

Puha hó,
szállingó,
ezüst-szőrű kiscsikó,
nevetés a csengője,
gyertyafény a gyeplője,
jégsörényes, szeme szikra,
csillagot rúg víg patkója,
puha hó,
szállingó,
ezüst-szőrű kiscsikó.

Tarbay Ede

tökéletesen megszerkesztett újabb csodája a természetnek?

A hópehelyet úgy is szokták nevezni, hogy hókristály. Mi jut eszedbe a kristályról? Minden részlete pontosan kidolgozott, gyönyörűen egységes az egész. De hát mi köze lehet a kristálynak a hókristályhoz? Bizony ugyanez mondható el a hópehelyről is, ami a kristályról.

A hókristálynak jellegzetes formája van. Képzeld el, minden egyes hópehely hatszögletű alakzatot képez.

Egy hókristály szerkezetét csak akkor látjuk sértetlenül, ha hideg helyen vizsgáljuk. Már a test melege is rongálja a kristályokat, semmiképpen nem szabad hozzáérni.

A hópehelyek szerkezetében, talán nem is gondolnád, mennyire sokféle forma megtalálható. Ugyanis van még valami, amit el sem hinnénk. Állítólag nincs két egyforma hópe-

hely. S ha belegondolsz, hogy csak egy négyzetméternyi helyen, ahol állsz, ha esik a hó, mennyi hópehely leesik, akkor mennyi eshet le egy ország területén!

Ha van otthon nagyítód, te is megvizsgálhatod őket, s ha nem is sikerül tökéletesen minden részletét látnod, a fő részletei biztosan kivehetőek lesznek.

Igaz, hogy nincs két egyforma hópehely?

Bár olyan nem létezik, hogy teljesen megegyezzen két hópehely, az viszont lehetséges, hogy hasonlóan nézzen ki két hókristály. A környezeti behatások nagy száma miatt azonban nem valószínű, hogy bárki is látni fog két egyformát.

Miért fehér a hó?

A hó valójában megfagyott víz. A jég azonban színtelen, akkor miért fehér a hó? Ennek az az oka, hogy minden hópehely rengeteg jégkristályból áll össze. Minden jégkristálynak számos sima, a fényt tükröző oldala van, és ahogy e sok-sok felületről visszaverődik a fény, a hatásuk összeadódik, és fehérnek észleljük a hó színét.

A hópihe

Csillog a szoknyám,
csillog az ingem.
Ott, ahol életem,
hófehér minden.

Jéghegyek csúcsán
imbolygó felleg...
Éled a szellő,
ringnak a pelyhek.

Várnak a dombok,
hívnak a rétek.
Szél karján lengek,
szálllok felétek.

Mentovics Éva

Készíts síelő figurákat!

Síelők tobozból

Kellékek: 2 db jégkrém-pálca, 1 toboz, 2 db fogpiszkáló, narancsszínű, kék és barna zsenília, 4 kicsi gombolyag, kék, fehér, fekete festék, anyag a sálnak, ragasztó, olló, ecset

Elkészítés:

A tobozt tetszés szerint lefestheted fehérre, majd hagyd megszáradni! A jégkrém-pálcákat ferdít át kék festékkel, majd miután

megszáradt, fess rá kis, fehér foltokat, mintha a lécsavas lenne, akár még egy kis csillámot is szórhatasz rá. A fogpiszkálók végére ragassz rá két kis pom-pomot, ez lesz a hóember-síbotja. Egy vékony, kék színes papír két végére ragassz rá a másik két pom-pomot, ez lesz a hóember-fülvédője. Ha a pálcika és a toboz is megszáradt, akkor folytathatod a síelő-készítést. A pálcikákra ragassz rá a tobozt! A tobozra ragasztó segítségével erősítsd rá a hóember kezét, orrát, fülvédőjét! Fekete festékkel fess neki szemet, de akár használhatsz fekete alkoholos filctollt is. A kezébe ragassz oda a síbotokat! Egy kis textíliából készíts neki sálát és kösd rá!

Síelők pingponglabdából

Kellékek: pingponglabda, papírgolyó, jégkrém-pálcák, színes mintás szalag, különböző színű zsenília, fogpiszkáló, kartonpapír, filctoll, vatta

Elkészítés:

A kis síelőkhöz első lépésként készítsd elő a pingponglabdákat (a testhez), kis préselt papírgolyókat (a fejhez), valamint a jégkrém-pálcákat (a sílecekhez).

A jégkrém-pálcákat befestheted világosbarnára!

A papírgolyókat ragasztóval erősítsd a pingponglabdákra! A figurákat ragassz 2-2 fapálcikára!

A következő lépésben a karokat készítsd el: zsenília-drótból vágj darabokat, majd a drótok közepét ragassz a figurák „nyakának” hátsó részére.

Nem maradhat el a kis síelők sálja sem: mindegyikre köss mintás szalagot – ezzel egyben a nyaki ragasztós részt is eltünteted.

Ha ügyes vagy, készíthetsz kicsi sapkát a fejükre, de fülvédőt is kaphatnak. Nagyon egyszerű elkészíteni: mint a tobozból készült síelőknél is, vágj kis darabokat zsenília-drótból, ezeket ragassz a fejekre, majd a drótok két végére kicsi zsenília-pomponokat erősíts!

Persze a síbotok sem maradhatnak el: egy pár bothoz vágj ketté ollóval egy fogpiszkálót! Kartonpapírból vágj kis köröket, ezeket szúrd a botok végére, majd a botokat ragassz a figurák kezébe!

Végül már csak az arcköröket kell megrajzolni alkoholos filccel, és megszínezni a hidegtől kipirult arcköröket: ehhez rózsaszín ceruzával vastagon satírozz be egy papírdarabot, majd egy fülpiszkáló pálcikát sokszor húzz végig rajta – a vattára átkerült „pirral” simogasd át a figurák arcát!

Ha már síelők, úgy illik, hogy hó is kerüljön alájuk. Vattából készíts egy vékony réteget „havat” a figurák alá!

Jó szórakozást!

Kösd össze az egyforma hópehelyeket!

Találd meg a tárgyakat!

Néhány dolgot belepett a hó. Felismered melyek ezek?

A jegesmedve

A jegesmedve nemes kinézetű állat, melynek ereje hatalmas, és megél a végtelen jég közepette. Ő a túlélés páratlan mestere. Soha nem támad emberre, hacsak nem éhes, vagy valaki fel nem bosszantja. Inkább az emberek azok, akik rátámadnak. A jegesmedve a

barnamedve leszármazottja, melyet az Északi-sarkkör durva környezete (a jegesmedve élőhelye) végleg kifejlesztett és átalakított.

A jegesmedve kiváló úszó. Erős, lejtő vállakkal, félig úszóhátyákkal beterített elülső mancsokkal és vastag, olajos bundával rendelkezik, mely taszítja a tengervizet, és segít elszigetelni a medvét a hidegtől. A jegesmedve képes 80 km-t úszni jéghideg vízben, pihenés nélkül, és meglepően fürge marad utána. A bőre alatt van egy réteg zsír, mely akár 10 cm vastag is lehet, mikor beáll a hideg, és garantálja a meleg megőrzését és az alacsony sűrűséget, melynek köszönhetően az állat sokkal könnyebben lebeg a vízben, miközben úszik. Mint sok más medve, a nap egy részét vadászattal tölti, hogy táplálja a hatalmas testét, és hogy felhalmozza a zsírréteget, ami melegen tartja a jeges szélben és vízben.

Ez a hatalmas, fehér medve intelligens és leleményes állat, amely erős kíváncsisággal megáldott. Ez hozzásegítheti új táplálékforrásokhoz, de bajba is sodorhatja.

Jegesmedvebocs

A kis medvebocsok gyorsan fejlődnek. Gyakran játszanak és hancúroznak, és néha hallani lehet, hogy sikítanak. Ha bármi veszély fenyegeti a kölyköket, az anya teljesen éber, és ha kell, az életével védelmezi őket. A kölykök figyelik őt, miközben vadászik, majd ők maguk is elkezdnek vadászni. Ha korán megtanulnak vadászni, akkor nagy esélyük van a túlélésre ebben a veszélyes környezetben.

A jegesmedve különböző módokon vadászik, de magas zsírtartalmú étrendjének elsődleges forrásául szolgálnak a sarki fókák. Távolabbról megérzi a szagokat, mint amilyen messzire ellát, és a hallása is igen éles. A látása viszont nagyon gyengének tűnik. Feltehetőleg rövidlátó.

Ellenségei

Hatalmas termete ellenére nincs teljes biztonságban. A nagytermetű fókák sokkal mozgékonyabbak a vízben a medvéknél, és néha megharapják őket. A szárazföldön a sarki farkasok megpróbálhatják a jegesmedvekölyköket az anyjuktól elválasztani. Noha az ember a legrosszabb ellensége, az egyetlen állat, amelyiktől a jegesmedve valóban fél, az a rozmár. Az elefántcsontszerű agyarral felszerelt, erős és ellenséges rozmár több mint pusztá ellenfele. Folyamatos ellenségeskedés zajlik közöttük, melybe gyakran mindkét fél odavész.

A jegesmedve

*Bundás halász áll a jégen,
talpas, tenyeres.
Se hálója, se varsája,
mégis halra les.*

*Ladik nélkül megy a vízre,
hullámokra dől,
gumiruha nélkül bátran
víz alá merül.*

*Tátogató ezüsthalk
seregébe csap,
a víz csattan, nyelve csetten,
nyeli a halat.*

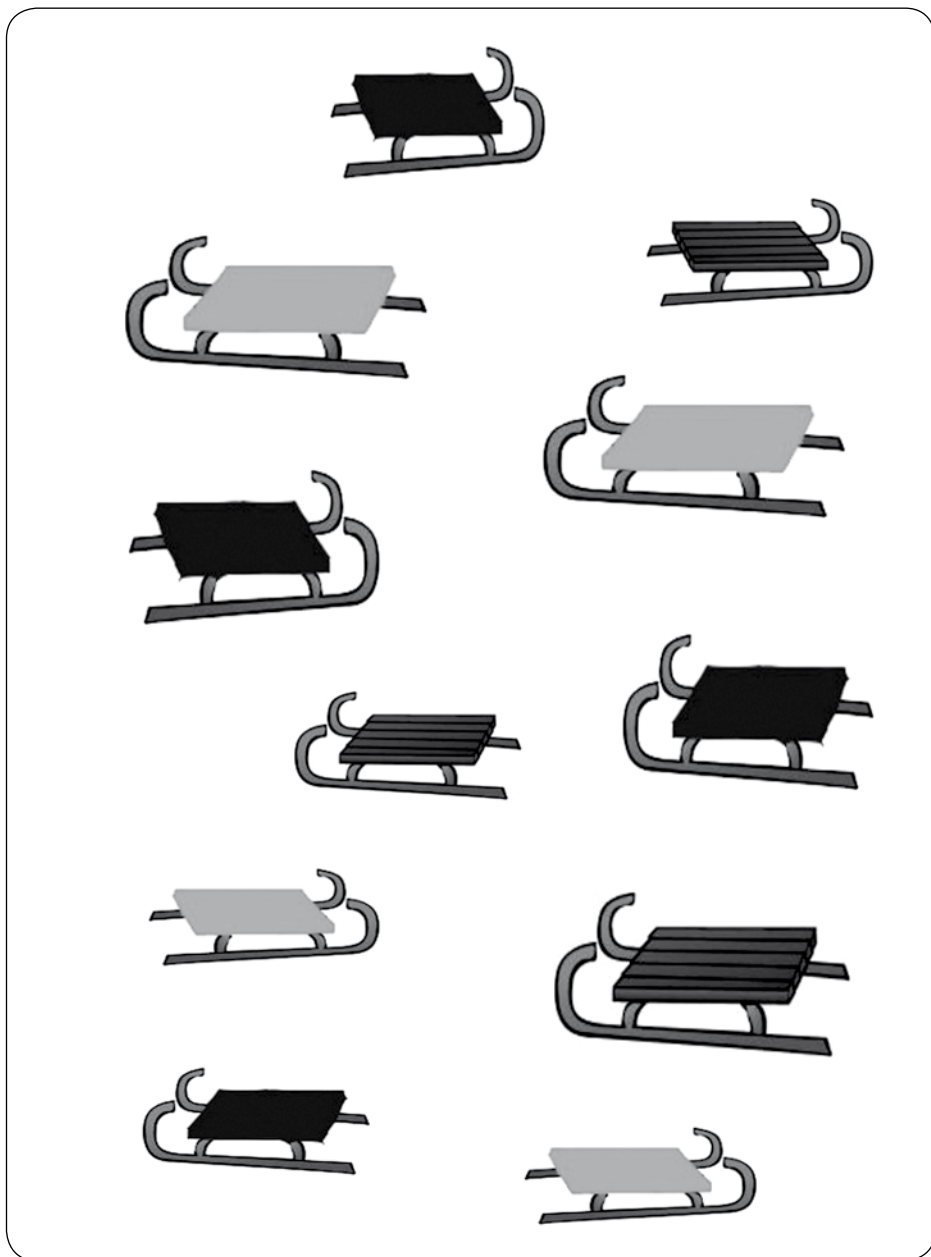
*Jégországban jég a háza,
jég az ablaka,
párát fújó fehér kályha
a mackó maga.*

*Karmos mancsát hasra téve
ott elszundikál,
s morgóldik, hogyha kívül
jajgat a sirály.*

Nagy László

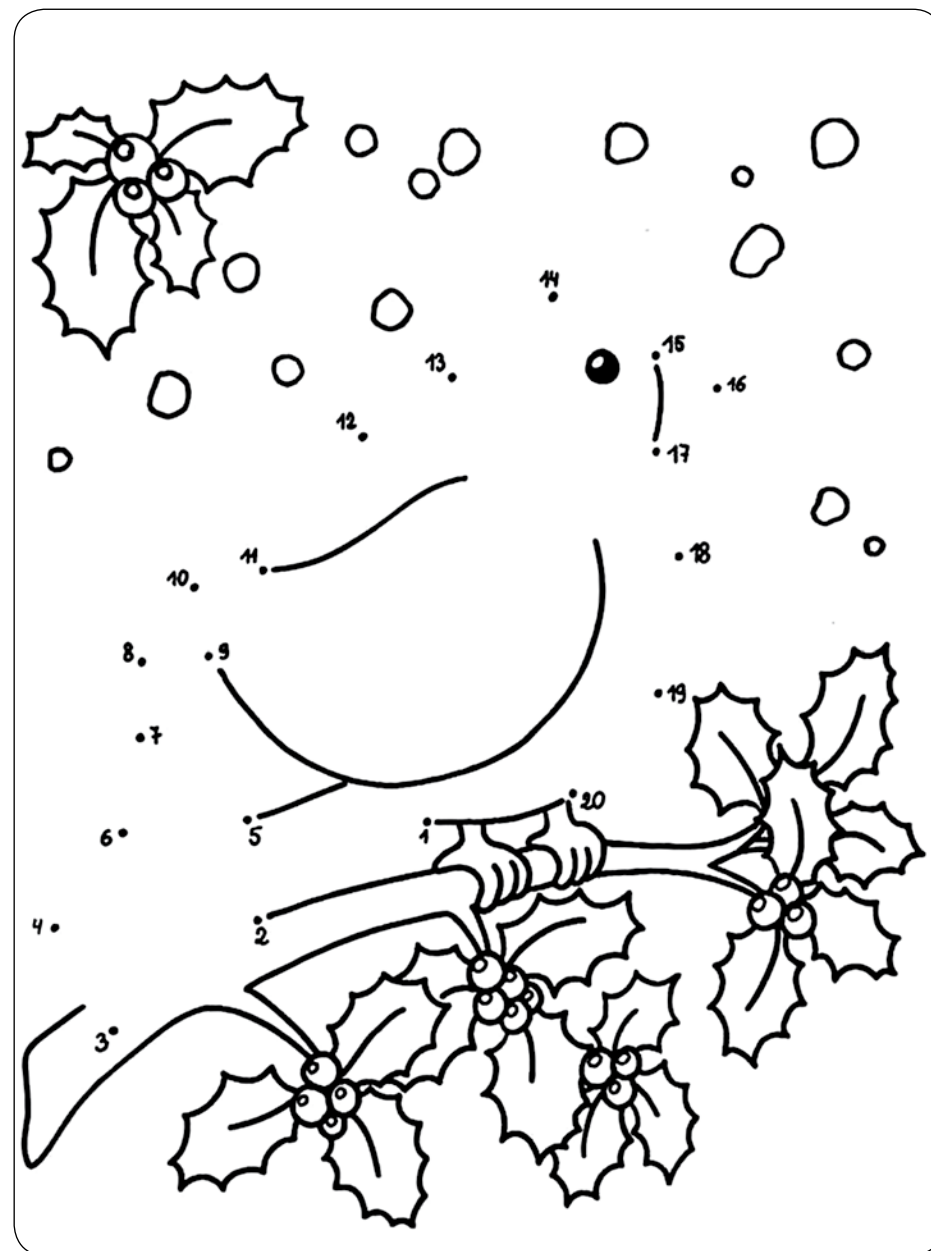
Jobbra – balra

Karikázd be azokat a szánkókat, amelyek jobbra mennek!

Mi van a képen?

Megtudod, ha összekötöd a pontokat. Színezd is ki a rajzot!

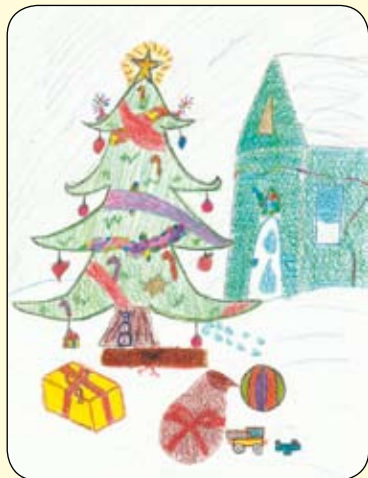
Karácsony volt

Kaslik Viktória
2. osztály,
Petőfi Sándor
iskola,
Magyarcserepye

Kujundzsity Tifani
1. osztály,
J. J. Zmaj iskola,
Szabadka

Simon Anetta
2. osztály,
Miloš Crnjanski
iskola,
Magyarittabé

A szabadkai
J. J. Zmaj iskola, 2.
osztályának közös
munkája

Gyólai Dávid

2. osztály, Miloš Crnjanski iskola, Magyarittabé

Buják Mónika

2. osztály, Kizúr István iskola, Szabadka

Szárnybontogató

Katiék kalandja

Élt egyszer egy Kati nevű kislány, aki a barát-
nőivel lement a tóhoz mosni.

Egyszer csak hallják, hogy egy kicsi mókus
töri a diót. Ők, mivel még nem láttak mókust,
meg akarták lesni a pici állatot. Csöndben be-
mentek az erdőbe, hogy megnézzék a mókust,
de az hirtelen elszaladt előlük, és ők bent ma-
radtak a sűrű erdő közepén. Két órán át keresték
a kivezető utat, de nem találták. Ekkor Kati ba-
rátnőjének, Sárának eszébe jutott, hogy északra
jöttek be az erdőbe, ezért északra is kell kimen-
ni. Mivel már sötétedett, és a nap már lement,
így nekik az erdőben kellett aludniuk. Otthon a
lányok anyukái nagyon félték, hogy valami ba-
juk esett. Másnap a lányok felébresztették egy-
másat, és megfigyelték, merre van észak. Amint
megnézték, hogy merre van a jó irány, tüstént
elindultak arra. Útközben találkoztak a csalafin-
ta mókussal, és jól megnézték maguknak. Végre
kiérték az erdőből, és rohantak haza.

Amikor hazaértek, megölelték az anyukájú-
kat, és boldogan éltek, amíg meg nem haltak.

Bakos Réka,
4. osztály, Kókai Imre iskola, Temerin

Kedvenc állatom

A kutyám neve Dínó. Azért adtuk neki a Dínó
nevet, mert harapós, mint egy dinoszaurusz.
Morgós kiskutyá.

A kiskutyám alacsony termetű. Szép, barna
drótszőre van. Nagyon szeret a parkban játszani.
Szépen szokott viselkedni, akárhol is vagyunk.

Mindig, amikor hazaérek, odajön hozzám, és
rámugrik.

Azért szeretem, mert kedves velem.

Nagy Gergő,
3. osztály, Emlékiskola, Zenta

Riport a három kismalaccal

Reggel Meseországba utaztam riportot ké-
szíteni a három malaccal.

Mikor odaértem, éppen nagy munkában
voltak.

Megkérdeztem az első malacot:

– Mit építesz?

– Házat.

– Miből?

– Szalmából.

– Miért?

– Mert félek a farkastól.

Megkérdeztem a másik malacot:

– Mit építesz?

– Házat.

– Milyen építőanyagból?

– Fából.

– Miért építed?

– Hogy ne egyen meg a farkas.

Elmentem a harmadik malachoz is.

– Mit építesz?

– Házat.

– Miből?

– Kőből.

– Szerinted melyik lesz a legerősebb ház: a
szalma, a fa vagy a kő?

– Szerintem a kő.

– Miért építed ezt a házat?

– Mert nem akarok a farkas ebédje lenni.

Meseországi utam véget ért. Másrok is eluta-
zok, mert nagyon élveztem.

Balázs Ákos,

4. osztály, Kis Ferenc iskola, Orom

Kedvenc állatom

Egy tigrisszőrű szomszéd cica a kedvencem.
Kedves, játékos, kicsi kora óta átjár a mi udva-
runkba.

Nagyon szeret lustálkodni és aludni. Gyors is
tud lenni, ha egeret kell kergetni. Mindig, ami-
kor átjött, adtam neki tejet. Amikor az ölembe
vettem, hangosan dorombolt.

Ez a Kitti cica már felnőtt, és már nem jár át
az udvarunkba, én mégis szívesen emlékszem
vissza azokra az időkre.

Ollai Ákos,

3. osztály, Emlékiskola, Zenta

Tél

Szabó Ilona
2. osztály, Október 10. iskola, Horgos

Sarnyai Kitti
3. osztály, Kis Ferenc iskola, Oromhegyes

Bata Lara
3. osztály, Kis Ferenc iskola, Oromhegyes

Tót Bagi Kincső
3. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Fábiján Valentina
2. osztály, Széchenyi István iskola, Szabadka

Berecz Virág
2. osztály, November 11. iskola, Zenta